

Átfogó értékelés az önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és a gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban Gyer.) 10. számú melléklete meghatározza a beszámoló tartalmi követelményeit, a tájékoztató ennek figyelembe vételével készült.

1. OROSZLÁNY DEMOGRÁFIAI MUTATÓI KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA

Oroszlány város állandó lakossága 2020. december 31-i adatok szerint 18497 fő (9001 férfi, 9496 nő). A 18 év alatti gyermekek száma 3358, azaz a lakosságnak csaknem a 18,2% -a.

0-18 éves korosztály nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlása:

	Fiú	Lány	Összesen:
0-3 évig	382	370	752
4-6 évig	306	277	583
7-14 évig	675	657	1332
15-18 évig	352	339	691
Összesen:	1715	1643	3358

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A szociális rászorultságtól függő – rendszeres és rendkívüli – pénzbeli és természetbeni ellátások ügyintézését a Humán, Szociális, Igazgatási Osztály látja el.

A gyermekekhez kapcsolódó támogatások a 2020. évben a következőképpen alakultak:

Támogatás típusa	Részesültek száma	Kifizetett összeg	Önkormányzatot terhelő összeg
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma 2020. december 31-én	49 család, 110 gyermek, 4 nagykorú személy	Természetbeni támogatási forma	-
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők egyszeri támogatása	I. félév: 114 gyermek II. félév: 90 gyermek	1.305 E Ft (kifizetés 2 alkalommal, augusztus és november hónapban)	-
Tehetséges, szociálisan rászoruló tanulók támogatása	10 tanuló	470 E Ft	470 E Ft

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati támogatás	20 hallgató	2.025 E Ft	2.025 E Ft
--	-------------	------------	------------

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására 135 kérelem került benyújtásra, amely 4 esetben került elutasítására. A támogatás megállapítása pénzbeli és természetbeni formában történik.

Az önkormányzat saját költségvetése terhére támogatja a tehetséges, szociálisan rászoruló oroszlányi, helyi középiskolás tanulókat, valamint évről-évre csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázathoz. 2020-ban 10 fő tehetséges, szociálisan rászorult tanulót támogatott az önkormányzat, mintegy 470 E Ft értékben. A Bursa Hungarica ösztöndíjpályázaton 20 hallgató 2.025 E Ft-tal történő támogatása történt meg.

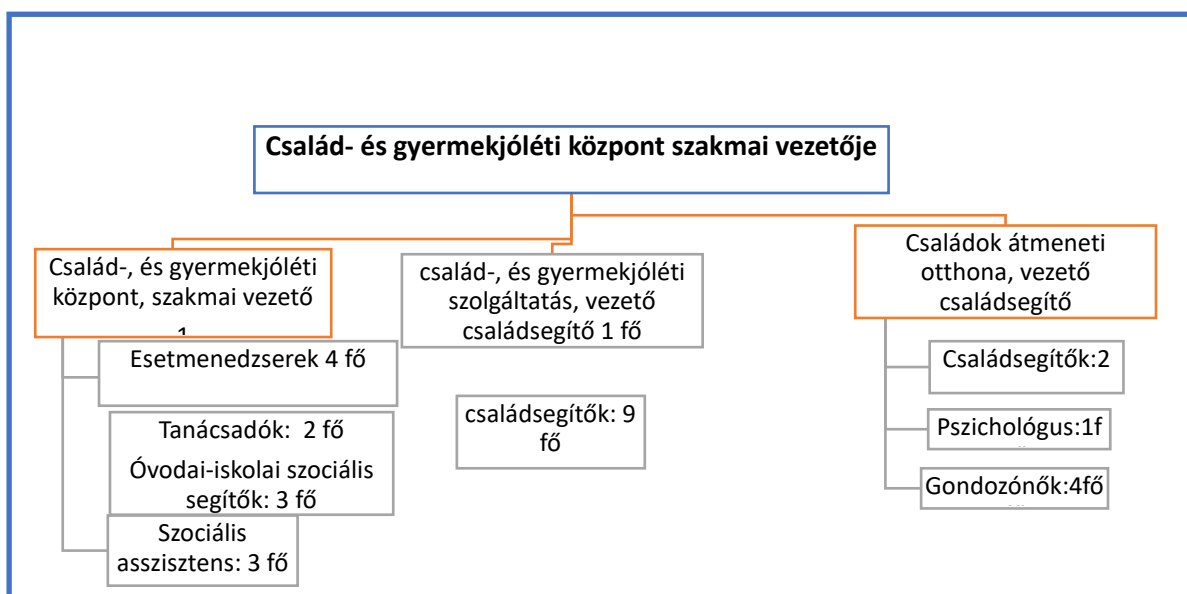
Önkormányzatunk gyermekétkeztetésre külön támogatási formát nem biztosít. A 2020. évben a szünidei gyermekétkeztetés keretében a tavaszi szünetben 21 gyermek, a nyári szünetben 33 gyermek, az őszi szünetben 15 gyermek, a téli szünetben pedig 16 gyermek részesült meleg étkezésben. 2020-ban az összes szünidei étkezési napok száma 58 nap volt, amely időszak alatt 1681 adag étel került kiosztásra.

Az étkeztetés zökkenőmentes lebonyolítását a Hunyadi Mátyás Általános Iskola, valamint az Önkormányzati Szociális Szolgálat munkatársai felügyelték.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család és Gyermekjóléti Központ szervezeti rajzát az alábbi tábla tartalmazza:

SZERVEZETI ÁBRA

A Szolgálat – az önkormányzati települések közötti megállapodás alapján - 2020. évben Oroszlány mellett még 4 környező településen (Bokod, Dad, Kecskéd, Szákszend) látta el a feladatot.

A Család- és Gyermekjóléti Központ alapszolgáltatásait és a speciális szolgáltatásokat a járás egészében biztosítjuk. Oroszlány város járás székhely, Bokod, Dad, Kecskéd, Kömlőd, Szákszend községek tartoznak Oroszlány járáshoz.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ személyi feltételei

A Szolgálat 9 fős létszámmal látja el a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait. A szolgáltatás a településeken élő valamennyi lakos számára elérhető.

A családokat támogató szakmai munkát a központ szakmai vezetőjének koordinálása mellett végezték. A munkatársak többsége rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel. Jelenleg 2 fő szakirányú továbbképzésen vesz részt.

A központban 4 fő esetmenedzseri feladatokat lát el, szoros együttműködésben a szolgálat munkatársaival. 3 fő szociális asszisztensként dolgozik. Az óvodai és iskolai szociális munkát 3 felsőfokú végzettségű kolléga látja el Oroszlányban és a térségben. A COVID-19 járvány az ő munkájukat és lehetséges tevékenységeiket is kellő képpen megnyirbálta.

Az intézményi jogász / tanácsadó segítségét is igénybe vehetik a munkatársak és az ügyfelek. A másik tanácsadó adósságkezelési szolgáltatást nyújt. Megbízási szerződéssel dolgozik pszichológus, heti 2 alkalommal nyújt segítséget az ellátottak számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ tárgyi feltételei

2019-ben elkészült a Családok Átmenti Otthonának és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat- és Központ épületének korszerűsítése, felújítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a település központi területén, jól megközelíthető helyen található. Az épület akadálymentesített a szolgáltatást igénybevevők számára.

A családsegítők adminisztrációs és egyéb tevékenységüket 3 irodahelyiségben végzik. Ügyfelfogadásra, interjúszobaként, 3 klubfoglalkozásra is alkalmas helyiséget vehetnek igénybe, közösen az esetmenedzserekkel. Az óvodai és iskolai szociális munkások is különálló korszerűen felszerelt, igényesen kialakított irodai helyiségben dolgoznak. A szolgálat és központ munkatársai számára biztosított a személyi számítógép, irodáik a felújítást követően esztétikailag és technikailag is minden igényt kielégítőek.

A családsegítés során kiemelt szerepet kap a családgondozás, mely az ügyfelek otthonában történik. A 2020-as évben a személyes kontaktusok száma a pandémia miatt kevesebb volt.

A munkához szolgálati gépkocsit vehetnek igénybe a családgondozók, mely nélkül nem, illetve nehezen tudnák ellátni a városhoz tartozó külterületeken és az ellátási terület településein élő családok gondozását, segítségét.

A Nyíres dűlői szolgáltató ház, nyitva álló helyiségként funkcionál. A közösségfejlesztés, a közösségi programok, valamint más szolgáltatások (mosás, fürdés) biztosításának feltételei adottak.

A házhoz tartozó kert művelését az Országos Hajléktalan Közfoglalkoztatási Program keretében gondozzuk több ellátottunk bevonásával.

I. Gyermekjóléti alapellátás

1. Gyermekjóléti szolgáltatás (104042)

A szolgáltatás célja, alapfeladatai:

A gyermekvédelem rendszerén belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, melynek biztosítása a települési önkormányzat feladata.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében:

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- e) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezi:
  - a. egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
  - b. szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
  - c. egészségügyi ellátások igénybevételét,
  - d. pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét,
  - e. a központ speciális szolgáltatásainak igénybevételét.

2. Család- és gyermekjóléti szolgálat

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés szociális törvényben megfogalmazott feladatait.

A Szolgáltatnál nyilvántartott és vezetett dokumentáció

- A Szolgáltatra vonatkozó okiratok (alapító okirat, SZMSZ, házirend, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók.
- A Szolgáltat működéséről készült beszámolók, statisztikák, előterjesztések, szakmai anyagok, konferenciák, rendezvények összefoglalói szintén rendelkezésre állnak a dolgozók és a terepgyakornokok számára.
- KSH és egyéb statisztikák
- A napi munka során vezetett dokumentációk: a „Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer adatlapja, a be- és kimenő levelek, a szakmaközi esetmegbeszélések, esetkonferenciák dokumentálása.

Elektronikus felületen működő országos nyilvántartási rendszer (KENYSZI):

A nyilvántartási rendszer tartalmazza az adott napon, adott szolgáltatást igénybevevők legfontosabb adatait, valamint a gyermekek, ellátottak által igénybe vett szolgáltatásokat, ellátásokat, továbbá az igénybevevők Társadalombiztosítási Azonosító Jelét is, ami lehetővé teszi az egyes szolgáltatások, ellátások igénybevevőinek elkülönítését és a szolgáltatások, ellátások igénybevevőkhöz való hozzárendelését.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Feladatellátása során:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- d) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- e) felkérésre környezettanulmányt készít,

- f) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- g) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- h) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi egyeztető Fórum munkájában.

A család- és gyermekjóléti szolgálat számokban

- 2020-ban együttműködési megállapodás alapján **195 család** került a látóterünkbe, míg nem együttműködés alapján **202 család**.
- A 17 éven aluliak száma a fenti metódus szerint: **370 fő**.

Az ügyfeleink gazdasági aktivitása:

- Az összesített létszámból **196 fő** rendelkezik munkahellyel,
- **25 fő** munkanélküli,
- **106 fő** inaktív,
- eltartott 0-14 éves korú gyermekek száma: **226 fő**.

A családok összetétele:

- A **195** látóterünkben lévő, együttműködési megállapodással együttműködő családokból
- **116 család:** házastársi (élettársi) kapcsolatban él együtt,
- egyedül él: **15 fő**,
- egy szülő 1 vagy több gyermekkel **64 család**,

Az elsődleges problémák száma:

A fő probléma típusa	2017	2018	2019	2020
Anyagi, megélhetési	96	118	94	65
Gyermeknevelési	66	117	83	94
Beilleszkedési nehézség	78	41	37	41
Magatartás- teljesítményzavar	53	79	66	59
Családi konfliktus	92	63	31	56
Szülők, család életvitele	91	79	64	84
Szülői elhanyagolás	31	43	51	30
Családon belüli bántalmazás	10	8	3	9
Fogyatékkal élők	7	6	11	17
Szenvedélybetegségek	8	11	13	28
Összesen	532	565	453	483

A számok alapján látható, hogy még a járványhelyzet ellenére is csökkent az anyagi, megélhetési problémák száma, ugyanakkor az óvodák, iskolák bezárása, a veszélyhelyzet miatti védelmi intézkedések hatással voltak a gyermekek, családok életére. Emelkedtek a gyermeknevelési, családi konfliktusok, szülők életvitele kapcsán jelentkező problémaszámok, és magas a szenvedélybetegség miatt jelzett esetek száma.

Szakmai tevékenységek adatai:

Megnevezés	Szakmai tevékenység halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	3525	709
Segítő beszélgetés	2229	706
Ügyintézés	1048	360
Tanácsadás	1542	597
Esetmegbeszélés	208	159
Családlátogatás	873	672
Esetkonferencia	58	119
Adományközvetítés	910	280
Összesen	10393	3602

3. Család- és gyermekjóléti központ (104043)

A család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatási feladatain túl:

- a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít:
  - a) utcai és – ha a helyi viszonyok azt indokolják – lakótelepi szociális munkát,
  - b) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást.
  - c) ha a helyi viszonyok azt indokolják, kórházi szociális munkát,
  - d) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
  - e) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
  - f) családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;
- b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:
  - a) kezdeményezi a gyermek védelembevételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
  - b) javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembé vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
  - c) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
  - d) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
  - e) utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

f) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készíti;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A fentiek figyelembevételével a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásainak biztosításával célunk, hogy az ellátási területen élő gyermekeket – családot olyan eszközökkel erősítsük meg, amelyekkel csökkenthetők az őket fenyegető veszélyeztetettségi tényezők. Célunk továbbá, hogy a hatósági intézkedés igénybevételével megelőzhető legyen a gyermek családból történő kiemelése, a szülői készségek, képességek megerősítésével segítsük a gyermekek visszakerülését a vérszerinti családjukba. Segítséget nyújtunk a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez. Széleskörű támogatást nyújtunk a gyermekek ellátására, gondozására, testi, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához.

Szociális és gyermekvédelmi feladataink végzése során tiszteletben tartjuk a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendjét és tradícióit.

Hangsúlyos feladatunk, hogy szervezzük és összehangoljuk az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújtunk, és megismertessük e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogassuk az azokhoz való hozzáférést

A gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtunk, amelynek a keretében biztosítjuk:

- az óvodai és iskolai szociális munkát
- a szociális diagnózis készítést
- a kórházi szociális munkát
- a kapcsolattartási ügyeletet
- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

A fentiekén kívül a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

A feladatink teljesítésre érdekében együttműködünk az ellátási területen működő család és gyermekjóléti szolgálatokkal, valamint a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel.

A központban feladatot ellátó szakemberek a szociális munka eszközeinek alkalmazásával nyújtanak szolgáltatást a hatósági feladatellátáshoz és a speciális szolgáltatásokhoz kapcsolódóan. A szociális munkában alapvető érték azt együttműködés.

A család-és gyermekjóléti központ számokban

A központ szolgáltatásait igénybe vevők száma:

- 2020-ban a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esettanulmányos tevékenységben érintettek száma Oroszlányban **208 fő**
- **ebből védelembe vett 160 fő, nevelésbe vett 61 fő, utógondozásból, szakellátásból kikerült 3 fő**
- 2020-ban a Központ speciális szolgáltatásait igénybe vette **1131 fő, ebből hatósági intézkedéssel érintett 141 fő**

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és ellátott kiskorúak száma:

Tevékenység	Tevékenységek száma	Ellátott kiskorúak száma
Szociális segítő tevékenység	536	208
Esetkonferencián részvétel	105	63
Esetkonzultáció	659	226
Esetmegbeszélés	63	64
Egyéni gondozási – nevelési terv készítése	57	92
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	16	23
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – nevelésbe vétel	12	8
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – védelembe vétel	55	93
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	1	3
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	8	11
Családlátogatás	215	187
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	20	26
Környezettanulmány készítése önállóan	18	19
Egyéb	1	3
Összesen	1766	1026

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenység és az azokkal ellátott személyek:

Tevékenység	Speciális tevékenység száma	Ellátott személyek
Kapcsolattartási ügyelet	24	7
Korhási szociális munka	0	0
Iskolai szociális munka	681	1066
Készenléti szolgálat	5	0
Jogi tanácsadás	53	53
Pszichológiai tanácsadás	262	51
Fejlesztőpedagógiai ellátás	0	0
Hátralékkezelési tanácsadás	96	18

Személyi és tárgyi feltételek: Az Önkormányzati Szociális Szolgálat az országos átlagnak megfelelő személyi feltételekkel rendelkezik. Minden szakmai területen megfelelő számú, és végzettségű szakember dolgozik:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

10 fő családgondozó, 1 fő szakmai vezető dolgozik, mindenkinek felsőfokú végzettsége van.

Család- és Gyermekjóléti Központ:

Esetmenedzserek száma: 4 fő

Óvodai- iskolai szociális munkás: 3 fő

Tanácsadó. 2 fő / jogi tanácsadás, adósságkezelési ügyek/

Szociális asszisztens: 3 fő

Szakmai vezető: 1 fő

Szabadidő, Ünnepekre való készülődés foglalkozás:

A 2020-as évre teljes egészében rányomta a bélyegét a pandémia, nem volt lehetőség a szokásos ünnepi családi rendezvények megtartására.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében biztosított feladatok:

A gyermekvédelmi törvény szerint: „*a veszélyeztettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.*”

A gyermekjóléti szolgáltatás észlelő és jelzőrendszerének kiépítése, illetve optimális működtetése a gyermeki jogok érvényesülésének alapvető feltétele. Működtetése kettős célrendszer mentén történik: egyfelől a gyermekvédelem általános és – egyedi esetekhez köthető – konkrét célok, másfelől az együttműködő csoport generálására és hatékony működtetésére irányuló célok.

Kizárólag egy jól működő észlelő- és jelzőrendszer képes a veszélyeztettség időbeni felismerésére, a veszélyeztetett gyermek gyermekjóléti szolgáltatásba való irányítására. Jól szervezett rendszerben tud részt venni a helytálló diagnózis felállításában, a család erőforrásainak feltárásában, a problémamegoldó eljárások tervezésében és lebonyolításában.

A gyermekvédelmi törvény a Gyermekjogi Egyezményre építve teremtette meg azt a hálózatot a gyermekjóléti szolgáltatások létrehozásával, az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak megnevezésével, feladataik pontos megfogalmazásával. Olyan tudás- és információs bázist hozott ezzel létre, amely a gyermekkor sajátosságait veszélyeztetettségi oldalról képes megközelíteni, esetenként a veszélyeztetett helyzet kialakulását megelőzni.

A szakemberek felelőssége

A gyerekközpontú szociális munkában egyértelműen megjelenik a gyermek sorsáért viselt felelősségvállalás és annak számon kérhetősége.

A segítő a módszerek, eszközök, technikák között szabadon válogathat. Fontos azonban, hogy tevékenysége szakmailag igazolt, kikezdehetetlen legyen. Ennek alapja a megalapozott, és szinten tartott szakmai tudás, megfelelő szakképzettség, kompetencia.

Jelzőrendszer működésének alapja, hogy a jelzésre kötelezettek, valamint a kiskorúak környezetében élő magánszemélyek észleljék és jelezzék a gyermekek veszélyeztetettségét. A gyermekjóléti szolgálat feladata, hogy kompetensen szervezze és koordinálja az észlelő és jelzőrendszer működését, képezze a szociális és gyermekvédelmi ismeretekkel nem, vagy csak töredékesen rendelkező tagokat.

Az egyéni szakmai felelősségen túl a szakmai team, az intézmény, vagy szolgáltató is speciális felelősséget visel. A hatóság nem csak a gyereket, családot kötelezi feladatának végrehajtására, hanem az észlelő- és jelzőrendszer tagjait, kirendelt családgyozogót is - a mulasztás felelősségére vonással jár.

A jelzőrendszeri tagok

- Egészségügyi szolgáltatók (védőnők, orvosok, házi orvosok, gyermek-házi orvosok)
- Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- Közoktatási intézmények (iskolák, óvodák, bölcsődék)
- Rendőrség
- Ügyészség
- Bíróság
- Pártfogó felügyelői szolgálata

- Az áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
- A menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
- Munkaügyi hatóság
- Társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel bármely állampolgár és a gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Kizárólag egy jól működő észlelő és jelzőrendszer képes a veszélyeztetettség időbeni felismerésére és a gyermekeknek, felnőtteknek a családsegítőhöz történő irányítására. Jól szervezett rendszerben lehet egy helytálló diagnózist felállítani, a család erőforrásait feltárni, problémamegoldó eljárásokat tervezni és lebonyolítani.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma Központ	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma Szolgálat	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma (szolgálat)
Egészségügyi szolgáltató	15	25	1
Védőnői jelzés	12	18	
Személye gondoskodást nyújtó szociális szolgáltató	12	13	3
- család és gyermekjóléti szolgálat	5	9	2
- család- és gyermekjóléti központ	8	4	1
Kisgyermek napközbeni ellátását biztosítók	3	1	
Átmeneti gondozást biztosítók	12	1	
Köznevelési intézmény	91	93	1
Rendőrség	18	23	3
Ügyészség, bíróság		1	
Társadalmi szervezet	1	1	
Pártfőgő felügyelet	7	1	
Önkormányzat, jegyző	1	16	2
Járási gyámhivatal	28	15	9
Fővárosi és megyei gyámhivatal	2	2	
Állami fenntartói feladatainak ellátására	5	1	22

a Kormány által kijelölt szerv			
Összesen	221	155	44

A 2019-es évben a Család és Gyermekjóléti Szolgálathoz 321 jelzés érkezett, míg ez 2020-ban 221 volt. A Család és Gyermekjóléti Központhoz érkezett jelzések száma 155 volt. Az előző évben ez 224 volt.

A legtöbb jelzés, mint tavaly is a köznevelési intézményektől érkezett, 184 db.

A járási gyámhivattól érkezett a második legtöbb jelzés, amely 2020-ban 43 volt.

Lényegesen emelkedett az előző évhez képest az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma, amely 40 volt.

A jelzésekről elmondható, hogy a szakmai és formai követelményeknek általánosságban megfelelnek. Mindig írásban és jelzőlapon érkeznek a jelzések. Amennyiben sürgősen szükséges intézkedni van olyan, hogy telefonon szólnak, de utólag írásban mindig megkapjuk a jelzést. Felvette az iskola a kapcsolatot a gyermekorvossal, kérték az iskola vezetőivel együtt, hogy csak indokolt esetben kaphasson igazolást a gyermek. Segítség kérés a családdal való kapcsolatfelvétel és az, hogy a hiányzások száma csökkenjen.

Az éves beszámolóik véleménye az, hogy az együttműködés és a kapcsolat a szolgálat és központ és a jelzőrendszeri tagok között megfelelő, jól működik. Köszönték a munkát és a segítséget. Az óvodai és iskolai szociális segítők jelenléte és személye jelentős kommunikációs csatorna és összekötő volt a szolgálat és az intézmények között.

A jelzés a bölcsőde, óvoda iskola, védőnő vonatkozásában időben érkezik. A rendőrségtől is több jelzést kaptunk pontosan 41-et.

A jelzőrendszeri tagokkal rendszeres a kapcsolat. A konkrét ügyek kapcsán van, hogy napi, illetve szükség szerinti. Ez főként a bölcsődére, óvodára, iskolára és a védőnőre érvényes. Gyakran előfordul, hogy közösen mennek ki az adott problémás családhoz, pl.: a védőnővel.

A személyes találkozások tiltása miatt az esetkonferenciák sem valósultak meg a szokásos módon, igyekeztünk minimálisra csökkenteni a személyes kontaktusok számát. Sok esetben csak telefonon történt tájékoztatás, egyeztetés.

Az év elején behatároljuk, hogy a határidős feladatok, illetve nyári szünidő figyelembe vételével, mikor szeretnénk szakmaközi megbeszélést tartani. Meghatározott időpontig meg kell szervezni a gyermekvédelmi tanácskozásokat.

Ezt követően elkészíteni a beszámolókat és az intézkedési terveket és beszámolni a testületek előtt. Természetesen, ha felmerül valamilyen aktuális probléma akkor az adott jelzőrendszeri tagokkal megszervezzük a megbeszélést. Az előző évben tartottunk megbeszélést a járási hivatal munkatársaival, a kórházi szociális munkásokkal, a pedagógiai szakszolgálat munkatársainak, együttműködése érdekében és egymás munkájának megismerése érdekében.

Ezt követően már aktuálisan a nyári szünet megkezdése előtt a jelzőrendszeri tagokkal átbeszéljük a nyári programokat, terveket a korrepetálás menetét. Megbeszéljük az együttműködés lehetőségét, az esetleges kapcsolódási pontokat a végzett munkához.

A szakmaközi megbeszélések sem valósultak meg a kötelező számban, sajnos csak 3 alkalommal sikerült biztonságosan megszervezni abban a rövid időszakban, amikor enyhültek a vírus miatti korlátozások.

2020. 02. 25. Nyugalom a tanteremben

2020. 06. 25. Nyári szabadidős programok

2020. 07. 30. Telephelyek közötti együttműködés

Az éves intézkedési tervek elkészítése a jogszabályban (15/1998.NM rendelet) meghatározott szempontok és időpont szerint történik. Az előző évben a módszertan által megküldött szempontsor és táblázat alapján készítettük el a települési intézkedési terveket és a járási összevont intézkedési tervet. Az intézkedési terv tartalmazza a jelzőrendszeri tagok éves beszámolóit. A célkitűzések megfogalmazása a gyermekvédelmi tanácskozásokon történik, mint ahogy az is, hogy mi valósult meg és mi nem a korábban meghatározottakból.

Jogsabályi kötelezés írja elő a jelzőrendszeri tagok együttműködési és jelzési kötelezettségét. Ezt viszont jelentősen meghatározza a szereplők személyisége, személyes hozzáállásuk a másikhöz és a feladatvégzéshez. Folyamatosan szükséges egymással kommunikálni, visszajelzést adni stb. Egymás munkáját, véleményét, kompetencia határait tiszteletben tartva és figyelembe véve lehet a jó jelzőrendszeri működést elérni. A beszámolóik véleménye alapján a jó együttműködés megtartása is nagyon fontos.

A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóinak tanulságai:

A Bölcsőde a szociális szolgálathoz tartozik, ez az első szocializációs szintér a gyerekeknél.

Azt látják, hogy minél kisebb korban kell megkezdeni a nevelést, segítséget.

Véleményük szerint gyakorivá váltak a párkapcsolati, lakhatási problémák és a munkanélküliség.

A Bölcsődében a lemaradásokat időben igyekeznek feltérképezni a dolgozók, a pedagógiai szakszolgálattal szoros együttműködésben.

A Családok Átmeneti Otthona megszakítás nélkül működő átmeneti gyermekvédelmi intézmény. A felújítást követően minden lakószoba teljes mértékben megújult, tv, és mosdó is lett elhelyezve a lakótérben.

Krízis ellátást is működtet országosan. Ezt 6 fő veheti igénybe. Az OKIT közvetítésével jutnak el a krízis férőhelyeinkre a rászoruló családok az ország bármely pontjáról. Sajnos nincs elég előtakarékosága a családoknak. A pénzbeosztási problémák növekedtek.

Jó lenne a helyes gondolkodást kialakítani. Ugyanis beépült az a gondolkodási gyakorlat, hogy a tartozásukat úgy sem tudják behajtani rajtuk. Itt is tapasztaltuk, hogy megnőtt a magatartási és viselkedési problémák száma.

A kiköltözések egyetlen alternatívája az albérletbe való kiköltözés. Leginkább az érzelmi bántalmazások jellemzők, ezt követi a fizikai, és sajnos volt szexuális bántalmazás is. Igyekszünk a bent tartózkodás ideje alatt szemlélet váltást elérni a családoknál.

Az épületben kamerarendszer lett kiépítve.

Az egészségügyi szolgáltatás megerősítése nagyon fontos lenne.

Jellemző problémák a családoknál az asztma, allergia, a gondatlanság, egészségügyi ismeretek hiánya.

Nagyon elgondolkodtató, hogy az egészségügyi problémák nőnek, nő a mozgásszervi betegek száma, egyre több a szemüvegre szoruló gyermek, és az olyanok, akinek nem váltják ki a szemüveget. Növekszik az elhízott gyerekek száma.

Emelkedik a pszichés megbetegedések száma. Nagyon sok magatartászavaros gyermeket szűrtek ki.

A védőnők beszámolóik szerint sok minden nem változott a családok gondolkodásmódjában és problémáiban.

Bölcsődei férőhelyek bővítése egy uniós pályázat sikerének következtében megvalósul.

Gyermeknevelési, higiéniairól szóló előadások tartására folyamatosan szükség lenne.

Oroszlány Város Óvodái: ¹

Oroszlány Város Óvodáiba 576 fő kisgyermek jár, 3 fő hátrányos helyzetű, 11 fő halmozottan hátrányos helyzetű, 28 gyermeket tartunk számon veszélyeztettként, és 9 gyermek pedig sajátos nevelési igényű, 35 gyermek beilleszkedési és magatartászavarral küzd.

---

¹ Beszámoló Oroszlány Város Óvodái: Gyermekvédelmi tanácskozásra küldött összefoglaló

A jelzéseinket minden olyan esetben megtettük, ahogy a gyermekek veszélyeztetettsége vagy annak gyanúja felmerült. A postai vagy személyes kézbesítésű, papíralapú jelzéseken kívül, tekintettel a járványügyi helyzetre email-ben esetésszerű lapon, és telefonos értesítések útján jeleztünk. Telefonon egyes esetekben napi kontaktban voltunk a gyermekek családgondozóival, valamint az óvodai szociális munkásokkal, így ezen esetekben folyamatos és kölcsönös volt a tájékoztatás, szóbeli jelzés.

A jelzések tárgya a 2020-as évben: többségében az óvodakötelezettség elmulasztása miatt jeleztünk, de elhanyagolás különböző formáinak megjelenése miatt is tettünk jelzést. Jeleztünk bántalmazás miatt is. A jelzéseket minden esetben megelőzte az óvónői tanácsadás, segítségnyújtás, megbeszélés a szülőkkel.

József Attila Általános Iskola

Tanulói létszám: **442 gyermek** volt.

Alsó tagozat: 209 fő

Felső tagozat: 233 fő

Hátrányos helyzetű tanulók: 4 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók: 9 fő

Veszélyeztetett tanulók: 74 fő

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 21

Sajátos nevelési igényű tanulók száma: 31 fő

Az online oktatás kezdetével a napközi és tanulószoba értelemszerűen felfüggesztődött, azonban a pedagógusok igyekeztek az online oktatás keretein belül is egyéni, képességekhez mért differenciált feladatokat, hosszabb lecke és feladatmegoldási időt, valamint telefonos, videochat-es konzultációt biztosítani a diákok számára.

Az iskolában fő állású gyermekvédelmi felelős dolgozik, heti 20 órában látja el munkakörét. Tevékenységéhez tartozik a folyamatos kommunikáció és együttműködés pedagógusokkal, diákokkal szülőkkel, minden olyan témában, amely bármelyik félnek visszatérő problémát okoz a tanulmányi munka, hiányzások, viselkedés-és magatartásproblémák, SNI, BTM-es gyermekek vizsgálatainak vonzataiban. Segítségnyújtás, segítő és problémafeltáró beszélgetések diákok és pedagógusok, szülők számára (személyesen és szükség esetén telefonon is). Segítségnyújtás pedagógus-szülő kommunikációban elakadt együttműködés esetén, problémamegoldó team- munkában részvétel.

Hunyadi János Általános Iskola:²

625 diákunk között 313 felsős és 312 alsós diák van. 22 diákunk hátrányos helyzetű, közülük 15-en halmozottan hátrányos helyzetűek. 7 egyéni munkarend szerint tanuló diákunk van. 34-en rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. A pandémia nagyban befolyásolta az iskola mindennapi életét, hiszen 16 diák és 16 tanár volt Covid-19 fertőzött, és karanténban volt egy ideig a teljes alsó tagozatunk és majdnem minden felső tagozatos osztályunk is. A különböző rendezvényeket, szakköröket csak a vonatkozó járványügyi szabályok betartásával lehetett tartani. Törekedtünk azonban arra, hogy még ebben a helyzetben is legyen iskolai közösségi élménye a diáknak. Osztályszinten rendeztünk karácsonyi ünnepséget, Márton-napi felvonulást, vetélkedőket, és a farsangot is így fogjuk tartani.

---

² Részlet a Hunyadi Mátyás Általános Iskola 2020. év beszámolójából

Az észlelt kb. 100 gyermekvédelmi probléma jelentős részében a szülő/gondviselő következetlen nevelése, kötelességeinek hiányos teljesítése, a gyerekek hirtelen indulatai, motivátlansága okoz gondot. Ezek a diákok a tanítást és tanulást alkalmanként lehetetlenné teszik. A Gyermekjóléti Szolgálat felé 42 esetben jelzőlapot küldtünk. A Gyámhatóság felé igazolatlan mulasztásokat jeleztünk 74 esetben. 1302 igazolatlan órát rögzítettünk a 2020/2021. tanév első félévében, ez a tavalyi hasonló időszakhoz képest csekély növekedést mutat.

A Benedek Elek Általános Iskola SNI-s, elsősorban tanulásban és értelmileg akadályozott gyermekekkel foglalkozik. Magántanulójuk nem volt.

Az intézmény létszáma a 2020. évi októberi statisztika alapján: 97 fő, ebből három gyermek szünetelteti jogviszonyát. Számított létszám a sérülés mértékének figyelembevételével 232 fő, ez növekedett az előző évhez képest.

Rgyk-ban részesül 13 fő, hátrányos helyzetű 3 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 8 fő.

Gyermekvédelmi problémákkal kapcsolatban a jelzéseket folyamatosan megtettük és tesszük ezután is. Intézményünkben mindig próbáltuk/próbáljuk a közös megoldást megkeresni a gyermekek érdekében, a kért megbeszéléseken, esetkonferenciákon pedagógusaink részt vettek. Szükség esetén a gyámhatóság felé is jeleztünk. Amennyiben egyéb problémát észleltek a kollégák, amely veszélyeztetheti gyermekeinket (elhanyagoltság, tanulmányi eredmények hirtelen romlása, agresszív viselkedés,) minden esetben jelzéssel éltek. A kért pedagógiai véleményeket időre elkészítették.

A Pedagógia szakszolgálat a járásban látja el a feladatát.

Az Oroszlányi Pedagógiai Szakszolgálat Oroszlány város és az Oroszlányi Járás öt településében (Bokod, Szákszend, Dad, Kecskéd, Kömlőd) lát el feladatokat.

A 15/ 2013. (II.26.) EMMI rendelet kilenc feladatellátási kötelezettséget ír elő a szakszolgálatok számára, melyből tagintézményünk nyolc feladatot látott el, a tavalyi tanév során, melyek a következők:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás (koordinációs feladat)
- a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
- konduktív pedagógiai ellátás

Az alábbiakban közölt adatok a 2019/20. tanév adatait járási szinten összesítve mutatja be:

Feladatellátás megnevezése	2019/ 20. tanév
Korai fejlesztés és gondozás	23
Gyógytestnevelés	229
Logopédiai ellátás	209
Nevelési tanácsadás	436
Szakértői bizottsági tevékenység	301
Tehetséggondozás	19
Konduktív pedagógia	3 fő
Összesen ellátott:	1220 fő

Fenti feladatok, ill. a jelzett igények ellátására tagintézményünk a következő *humánerőforrással* rendelkezik (*főállásban*):

- 2 fő logopédus
- 2 fő gyógypedagógus
- 2 fő fejlesztőpedagógus
- 3 fő pszichológus (ebből egy fő vezetői beosztásban)
- 1 fő gyógytestnevelő

Emellett megbízási szerződéssel foglalkoztatottak száma:

- 1 fő gyógytestnevelő (6 órában)
- 1 fő logopédus (10+10+2 órában)
- 1 fő félállású konduktor 2019. szeptemberétől

A család-és gyermekjóléti szolgálat feladata - többek között - a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, a jelzőrendszer együttműködésének megszervezése, tevékenységük összehangolása. Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése lehetővé teszi, hogy az egyéneket, családokat és különösen a gyermekeket veszélyeztető okok időben felismerésre kerüljenek. Az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a **védőnői szolgálat**, a háziorvos, a **házi gyermekorvos** a jelzőrendszer tagjaként a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat is ellátnak. A területi védőnőnek a családlátogatási, a tanácsadáson való megjelenési gyakoriságot úgy kell terveznie, szerveznie, egyeztetnie, hogy képes legyen egészségi és környezeti okból egyaránt a korai észlelő- és jelző feladatainak megfelelő ellátására. A jelzőrendszeri tagok - személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzéseket fogadja, és a veszélyeztetettség gyanújának megalapozottsága esetén a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz.

Néhány adat a területi védőnők 2020 évben végzett tevékenységéről:

Körzet	1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.	6. sz.	Össz.
0-35 hónapos korú csecsemő	120	61	73	110	89	81	534
7-16 éves otthon gondozott gyerekek száma				8			8
Kiadott környezettanulmányok (védőnői helyzetértékelések)	2	2	1	8	6	1	20
Jelzőlapok száma (bántalmazás elhanyagolás esetén)	1			2			3
Védelembe vett felülvizsgálatáról szóló értesítések száma	4						4
Meghívásos száma (esetkonferencia, szakmaközi megb.)	1	4		3	1		9
Kiskorú várandós anyák száma	1			1			2
Szociális okból saját hatáskörben gondozást igénylő 3-6 éves gyerekek száma	13	5	13	9	7	1	48
Veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő 3-6 éves gyermekek száma, akikről a területi védőnő jelző lappal rendelkezik	11				1	2	14

Dr. Lakatos Klára házi gyermekorvos: Beszámoló a 2020-ban végzett gyermekvédelmi munkáról „Az egész világ, de szűkebb környezetünk életét is megváltoztatta a Covid járvány. Sok érintkezési csatorna bezáródott, új technikák és új információs csatornák nyíltak meg. A gyermekek, fiatalok gyógyításában, egészségük megőrzésében tett orvosi feladataink is átalakultak.

Jelentősen kevesebb az orvos-beteg találkozás, emiatt nehezebb felmérni a veszélyhelyzetet. Főleg a szülők elmondása, kikérdezése alapján tudunk következtetni a családok életében bekövetkezett változásokra és a gyermekek megváltozott életére, esetleges veszélyeztetettségükre. Az óvodák, iskolák részleges, időszakos bezárása az online oktatás a családok megszokott életét felborította. Ezért nagyon fontos, hogy a jelzőrendszer tagjai keressék egymást, értesítsék ha a környezetükben gyermek veszélyeztetettséget észlelnek. Az utóbbi években egyre aktívabb az információáramlás a Szolgálat és a gyermekegészségügy között. Pontos számokat nem tudok, hányszor kerestük egymást gyermekvédelmi jelzés miatt.”

Pártfogó felügyelői szakterület

A fiatalkorúak pártfogó felügyelői tevékenység keretében Oroszlány város illetékességi területén 2020 évben 1 fő pártfogó felügyelő dolgozott.

A Pártfogó Felügyelői Szolgálat célja a bűnismétlés kockázatának csökkentése. A pártfogó felügyelő alternatív büntetések végrehajtásával, az elkövető szükséges mértékű és következetes ellenőrzésével segíti a büntetőjogi következmények maradéktalan érvényesülését, a közösség védelmének megőrzését; támogató tevékenységével növeli a társadalmi integrációjának esélyét.

A pártfogó felügyelő a várost érintően minden héten szerdán, 10-16 óráig tartott fogadónapot fiatalkorúak részére az Önkormányzati Szociális Szolgálat iroda helyiségében a 2840 Oroszlány, Fürst Sándor utca 20. szám alatt.

A 2020-as évben Oroszlány illetékességi területén (2020. december 31-i adatok alapján) összesen 31 fiatal állt pártfogó felügyelet és megelőző pártfogás alatt az alábbi területi megoszlásban:

- Oroszlány: 23 fő
- Bokod: 0 fő
- Környe: 0 fő
- Dad: 0 fő
- Kömlőd: 0 fő
- Kecskéd: 2 fő
- Szákszend: 2 fő

A nyomozó hatóság, illetve a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Oroszlányi Járási Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztály részére 2020-ban 37 környezettanulmány/kockázatértékelés készült Oroszlány és vonzás-körzetében, az alábbi területi megoszlásban:

- Oroszlány: 33 eset
- Bokod: 1 eset
- Környe: 0 eset
- Dad: 1 eset
- Kömlőd: 0 eset
- Kecskéd: 0 eset
- Szákszend: 2 eset

A bűncselekmény jellegét tekintve zömében a testi sértéssel kapcsolatos elkövetések a jellemzőek. Sok ügy volt lopás vétsége, illetve garázdaság vétsége miatt, egyre több alkalommal került előtérbe a kábítószer fogyasztásával elkövetett kábítószer birtoklásának vétsége.

Komárom-Esztergom Megyei Rendőrfőkapitányság, Oroszlányi Rendőrkapitánysága, Bűnügyi Osztály

1. Gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetéseinek száma az alábbiak szerint alakult:

Szabálysértések esetében

A szabálysértési eljárást előkészítő csoport adatai alapján 1 esetben gyermekkorú, 4 esetben fiatalkorú volt az eljárás alá vont személy, egyaránt tulajdon elleni szabálysértés (bolti lopás) elkövetése miatt.

Bűncselekmények esetében: 2020. év során befejezett büntetőeljárások: 5 fő gyermekkorú személy ellen, melyből 1 fiú és 4 lány ellen, 36 fő fiatalkorú személy ellen, melyből 27 fiú és 9 lány.

2. A gyermekkorúakkal és fiatalkorúakkal kapcsolatban tapasztalt jellemző problémák

A gyermekkorú személyekkel kapcsolatban az erőszakos, a testi épség és a tulajdon elleni kisebb fajsúlyú bűncselekmények elkövetése volt a jellemző, ezek többsége iskolai konfliktus volt. A fiatalkorúak körében a testi épséget és a vagyont veszélyeztető bűncselekményeken túl jellemző probléma, hogy terjedőben van a dohányzás, és a különböző legális, vagy illegális kábító hatású anyagok - elsősorban a herbál, biofű nevű szintetikus kannabinoidok, - fogyasztása.

Jelentős probléma továbbá az elektronikai eszközök, elsősorban a mobiltelefonok és az internet nem megfelelő használata, az ebből adódó személyes adatok megsértésével, visszaélésekkel kapcsolatos bűncselekmények terjedése.

Megfigyelhető, hogy a baráti társaságokban a gyermekkorúakat és fiatalkorúakat az idősebb társaik negatív irányban befolyásolják a fenti bűncselekményekkel kapcsolatos erkölcsi beállítottságukban, gondolkodásmódjukban.

A kiváltó okok között továbbra is főként a gyermekek között jelentkező eltérő anyagi helyzet, a rivalizálás, illetve a hiányos szülői odafigyelés - esetenként a szülő bűncselekmények elkövetésével kapcsolatos helytelen szemlélete -, és az ellenőrzés és irányítás hiánya figyelhető meg.

IV. Felügyeleti szervek ellenőrzéseiről

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Szociális- és Gyámügyi Osztálya a 2019-es évben novemberben tartott ellenőrzést. A szakmai munkát rendben találták.

V. Elképzelések a jövőre vonatkozóan, összegzés

A 2020. február 27-én tartott gyermekvédelmi tanácskozás zárásaként a jelenlevők megfogalmazták, hogy a munkakapcsolat jó a Család-és Gyermekjóléti Központ, illetve a Szolgálat között, amelyet lehet még jobbra és gördülékenyebbé, élénkebbé tenni. Olyan feladatokra kell hangsúlyt fektetniük a jövőben, melyek prevenciós célokat szolgálnak, valamint a társadalmi gyermekvédelem helyi szerepét erősíthetik.

A 2021-es év célkitűzései

A legfontosabb célkitűzés , hogy a gyermekvédelem minden területén vissza tudjunk térni az előző években megszokott protokoll szerinti munkához.

A szükséges szakmai anyagok időben történő megküldése a továbbiakban is valósuljon meg.

A pártfogói szolgálatnál kollégájuk végzi több megyei településen az ART tréninget a pártfogás alatt álló fiatalokkal.

A szülői felelősségvállalás és szerep erősítésére valamilyen szülők iskolája jellegű előadás, képzésen való közös gondolkodás.

A településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépések:

Jogszályi kötelezés írja elő a jelzőrendszeri tagok együttműködési és jelzési kötelezettségét. Ezt viszont jelentősen meghatározza a szereplők személyisége, személyes hozzáállásuk a másikhoz és a feladatvégzéshez. Folyamatosan szükséges egymással kommunikálni, visszajelzést adni stb. Egymás munkáját, véleményét, kompetencia határait tiszteletben tartva és figyelembevéve lehet a jó jelzőrendszeri működést elérni.

A beszámoló alapján a jó együttműködés megtartása is nagyon fontos.

VI. Bűnmegelőzési program

Az Oroszlányi Bűnmegelőzési Közbiztonsági Bizottság feladatai:

- a) A Bizottság figyelemmel kíséri a város közbiztonsági helyzetét. Elemzi a folyamatosan változó közbiztonsági viszonyokat, kidolgozza, illetve véleményezi a közbiztonsági stratégiákat, aktualizálja a rövidtávú célokat, a kapcsolódó témákban javaslatokat fogalmaz meg a képviselő-testületnek.
- b) Folyamatosan figyelemmel kíséri a közbiztonsági koncepció végrehajtását és javaslatot tesz a feladatok ellátására.
- c) Évente legalább 4 alkalommal, de szükség szerint ülésezik, melynek során az aktuális helyzet elemzése alapján dönt a feladatokról, valamint a rendelkezésre álló erők és eszközök célirányos felhasználásáról.
- d) Kapcsolatot tart a városban működő civil szervezetekkel és társulásokkal.
- e) Együttműködik a rendőrséggel, az önkormányzati tűzoltósággal, a polgárőrséggel, a katasztrófavédelemmel és a velük kötendő együttműködési megállapodások tervezetét véleményezi.

VII. Együttműködés a civil szervezetekkel

A szolgálat feladatellátásába bekapcsolódnak a civil szervezetek, elsődlegesen a prevenció területén. A szolgálat munkatársainak szoros kapcsolata van a város civil szervezeteivel, mely szervezetek adományaikkal, illetve a szolgálat programjaiban való aktív közreműködéssel nyújtanak segítséget. Az intézmény munkatársai 2003-ban létrehozták az Életút Oroszlányi Segítők Egyesületét, melynek célja, hogy tömörítse mindazon személyeket, akik tevékenységükkel és összefogásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy Oroszlány városban - a szakmai és etikai értékrendet szem előtt tartva - egyre magasabb színvonalú szociális ellátás valósuljon meg, melyek jelentős szerepet töltenek be a gyermekek védelmében. Igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani a városban újnak számító Oroszlányi Szegényeket Támogató Alapítvánnyal.

Az éves gyermekvédelmi tanácskozás szervezését, levezetését az Önkormányzati Szociális Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látta el. A jelzőrendszeri tagok által beküldött írásos tájékoztató anyagok az Önkormányzati Szociális Szolgálatnál megtekinthetők.

VIII. Különleges intézkedések a 2020. évi pandémia idején

A COVID-19 járvány következtében 2020. márciusban emelkedett a vírussal fertőzöttek száma, ezért a Kormány a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelete alapján kihirdette a veszélyhelyzetet. Ehhez készült egy „Útmutató a koronavírus terjedésének megelőzésére és a kockázatok csökkentésére a szociális alapszolgáltatásokban”.

Minden alapszolgáltatás esetében szükséges az ellátottakkal való rendszeres telefonos kapcsolatfelvétel és helyzetükről, állapotukról való érdeklődés, valamint a szükséges segítség nyújtás felajánlása. Az alapszolgáltatások igénybevételéhez szükséges ellátotti dokumentáció (szakvélemények, orvosi papírok stb.) bekérésétől el lehet tekinteni, a jogosultság vizsgálatát (pl. gondozási szükséglet vizsgálata) nem kell elvégezni a veszélyhelyzet ideje alatt. A veszélyhelyzet visszavonását követően - amennyiben az ellátott a továbbiakban is igényli az ellátást - a dokumentumokat be kell szerezni, és a jogosultság vizsgálatot le kell folytatni. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás esetében szükséges az ellátottakkal való rendszeres telefonos, elektronikus kapcsolatfelvétel és helyzetükről, állapotukról való érdeklődés, valamint a szükséges segítségnyújtás felajánlása.

Az elkövetkező időszak több szempontból is nagy kihívást jelentett a szolgáltatást nyújtók részére. Egyrészt a szolgáltatást biztosítani kellett, olyan körülmények között, amelyre még nem volt példa.

Másrészt az egyénekre, a gyermekekre és családokra is új típusú problémák megoldása várt, melyekre még nincsenek megoldási modelljeink. Segítenünk kellett azoknak az egyéneknek, akik idősek, hajléktalanok, fogyatékkal élnek, pszichés problémákkal küzdenek, és nem tudnak kimozdulni otthonukból, valamint a családoknak, akiknek az eddig megszokott életritmusukhoz képest jelentősen megváltozott körülményekhez kell alkalmazkodniuk. Fokozott figyelmet kellett fordítani a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, továbbá a krízishelyzetek elhárítására, valamint az egyének, családok, idősek, rászoruló életvezetési képességének megőrzésére.

Család- és gyermekjóléti Szolgálat esetében:

Az intézményekben az ügyfélfogadást meg kellett szervezni, de elsődlegesen a telefonos, elektronikus kapcsolattartás formáit alkalmaztuk. Azok a kollégák, akik munkájukat home office-ban is el tudták végezni, otthonról dolgoztak, a munkavégzésről napi munkatükör készült. Folyamatosan tájékoztatást nyújtottunk, hogy intézményünk milyen címen és ügyfélfogadási rend szerint fogadja az ügyfeleket, illetve az egyes szolgáltatások miképpen érhetőek el a lakosság számára. felhívtuk a lakosság és az ügyfelek figyelmét, hogy csak halaszthatatlan okból jelenjenek meg személyesen a szolgáltatónál, és lehetőség szerint egyeztessenek időpontot telefonon, vagy elektronikus üzenetben tegyék fel kérdéseiket. A gyermekek veszélyeztetettségével, valamint az egyének és családok krízishelyzetével kapcsolatos jelzéseket fogadtuk. A jelzőrendszeri tagok a jelzéseket lehetőség szerint elektronikus formában, vagy telefonon továbbították. A jelzéssel érintett egyénnel, családokkal elektronikus formában vagy telefonon kell sikerült felvenni a kapcsolatot. Minden olyan információ beszerzése telefonon és/vagy elektronikus úton történt a társágazatoktól (védőnő, óvoda, iskola, háziorvos), melynek révén a munkatárs mérlegelni tudta a jelzett probléma súlyosságát. Amennyiben a munkatárs úgy ítélte meg, hogy a család személyes felkeresése nélkülözhetetlen, akkor kerülhetett arra sor. A fentiekén túl családlátogatásokra csak krízishelyzet, súlyos veszélyeztetettség, vagy hatósági megkeresés esetén került sor. Környezettanulmányt az azonnal és soronkívüliséget igénylő ügyeknél, az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén, a nevelésbe vétel, a gyám- és gondnokrendelésnél el kellett készíteni.

- A családot az otthonában látogató munkatárs számára védőeszközök (pl.: gumikesztyű) biztosítása rendben volt.
- A telefonos és személyes megkeresések során minden esetben megtörtént a szolgáltatásokkal kapcsolatos tájékoztatás nyújtása.
- Az intézményben tartózkodó ügyfelek számát korlátoztuk, oly módon, hogy az ügyfelek közötti kapcsolat minimálisra korlátozódjon. Minden ügyfelet köteleztünk az intézménybe való belépéskor a kézfertőtlenítésre. Az ügyfélfogadást olyan helyen biztosítottunk, ahol a szellőztetés folyamatosan megoldott volt. Az ügyfél távozása után minden esetben a szoba fertőtlenítését elvégeztük, addig újabb ügyfelet fogadni nem lehet.
- Tekintettel arra, hogy a veszélyhelyzetben az ügyfelekkel való személyes találkozások számát korlátoztuk, ezért a szociális segítő munkában részesülők esetében a cselekvési tervekben és az intézkedési tervekben a személyes találkozás helyett a telefonos és elektronikus kapcsolattartásra tértünk át, és ez került rögzítésre a cselekvési tervekben. A veszélyhelyzetre való tekintettel, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatókkal, valamint a társ ágazatokkal (védőnő, háziorvos) való együttműködésre kiemelt figyelmet kell fordítottunk.
- A járványügyi helyzet tekintetében a szociális szakemberek mindegyikének kiemelt feladata volt minden személy, különösen a rászoruló személyek (idősek, otthonukban élő betegek, fogyatékos személyek) és a gyermeket nevelő családok támogatása, számukra a segítségnyújtás felajánlása. Segíteni kellett az ügyfeleket annak tudatosításában, hogy a járványügyi helyzettel összefüggő kockázatokat hogyan tudják csökkenteni. Kiemelten nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a munkatársak tájékozódjanak az ellátási területükön élő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek étkeztetésének biztosításáról és tanulmányaik

teljesítéséről. Továbbá az önkormányzattal együttműködve részt vállaltunk a gyermekek étkezésének megszervezésében, a gyermekek tanulmányi feltételei biztosításának megszervezésében.

Család- és gyermekjóléti központ esetében:

- A hatósági intézkedéshez kötött esetekben a veszélyhelyzetre tekintettel a szülőkkel való kapcsolattartás megváltozása miatt az egyéni gondozási - nevelési tervet nem kellett módosítani. Az érintett személyeket telefonon, illetve elektronikusan kerestük. Amennyiben a gondozási nevelési tervek aláírása nem valósul meg — a jelen helyzetre való tekintettel —, a szülők telefonos tájékoztatását követően a gyámhatóságra beküldhetők voltak és az aláírások később pótolhatók.
- Az egyéni gondozási - nevelési tervek jogszabály által előírt felülvizsgálatát el kell végezni. A megvalósításba bevont szakemberek véleményét, tájékoztatását, amennyiben lehetséges, meg kell kérni lehetőleg elektronikus úton. A telefonon történt tájékoztatásról feljegyzés készült, mely az iratanyagba került.
- Esetmegbeszélések, esetkonferenciák videokonferencia formájában elektronikusan, vagy telefonos formában kerülhettek megtartásra, amelyről emlékeztetőt, feljegyzést készített a családsegítő / esetmenedzser.
- A tanácsadásban részesülők esetében a tanácsadónak fel kellett mérnie, hogy a tanácsadás hogyan folytatható olyan formában, ami nem igényel személyes találkozást, vagy fel kellett azt függeszteni (pl.: pszichológiai tanácsadás, családterápia, jogi segítségnyújtás, fejlesztő pedagógiai szolgáltatás, mediáció).
- Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végző munkatársak feladata volt, hogy telefonon és elektronikus formában segítséget nyújtsanak a járásban élő gyermekeknek és szüleiknek a tantermen kívüli, digitális munkarendbe való beilleszkedéshez, hozzájáruljanak a gyermekek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítéséhez, valamint támogassák a pedagógusok munkáját. E munkában működjenek együtt a helyi család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtóval.
A gyermekekkel / fiatalokkal való folyamatos kapcsolattartás elektronikus formában történt (chat csoport, Facebook oldal, egyéb online térben).
- A készenléti szolgáltatásra különösen nagy figyelmet fordítottunk, azt folyamatosan biztosítani kellett a felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása céljából.
- A veszélyhelyzet idején a személyes találkozást igénylő felügyelt kapcsolattartás szolgáltatást szüneteltettük. Külföldön élő, hazalátogató szülő esetében a kapcsolattartást szintén szüneteltettük. A kapcsolattartás időpontja előtt telefonon meg kellett keresni a kapcsolattartás szereplőit, és tájékoztatni kellett őket arról, hogy az intézmény a szolgáltatást nem biztosítja. Az értesítés során nyilatkoztatni kellett az érintett feleket (a gyermeket gondozó szülőt és a kapcsolattartásra jogosult szülőt) arról, hogy a telefonos, vagy elektronikus formában történő kapcsolattartás lehetőségét tudják-e biztosítani, és amennyiben igen, milyen gyakorisággal. Ezt a helyzetet vitás esetekben segítő beszélgetéssel, adott esetben tanácsadással kellett támogatni. A nyilatkozatról feljegyzés készült, amely az akta részét képezi.

A központ munkatársai külön figyelmet fordítottak, és szakmai támogatást és segítséget nyújtottak az egyszemélyes család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénylők részére, akár humán erőforrás átcsoportosításával (óvodai és iskolai szociális segítő, az esetmenedzserek átirányítása).

Oroszlány, 2021. április 30.

Baráth Domonkos